

ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ
“ЗЕМЕДЕЛИЕ “
СТАРА ЗАГОРА



МИНИСТЕРСТВО НА
ЗЕМЕДЕЛИЕТО И
ХРАНИТЕ



БЮЛЕТИН

№ 37

Стара Загора, бул. Цар Симеон Велики 102

E-mail: odzg_stz@mbox.contact.bg

[Http://www.mzh.government.bg/ODZ-Stzagora/bg/Home.aspx](http://www.mzh.government.bg/ODZ-Stzagora/bg/Home.aspx)

Тел/факс: 042/622 289,

тел: 623165; 603 225; 620 107

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Програма от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в уязвимите зони;
2. Някои важни особености при подготовката на документите по мярка 141 „Подпомагане на полупазарни стопанства в процес на реструктуриране” ;
3. Хранене на лактиращи овце;
4. Календар на земеделеца - месец април;
5. Изискванията към фермите за преминаване от II, III -а в I -а група.



Програма от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от зеделски източници в уязвимите зони

Програмата от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от зеделски източници в уязвимите зони е разработена в изпълнение на изискванията на Наредба № 2 от 13.09.2007 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от зеделски източници (обн., ДВ, бр.27 от 11.03.2008 г., в сила от 11.03.2008 г.).

Мерките по програмата за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от зеделски източници в уязвимите зони са задължителни за всички зеделски стопани на територията на нитратно уязвимите зони (НУЗ) - райони, в които чрез просмукване или оттичане водите се замърсяват с нитрати от зеделски източници, определени в заповед № РД-930/25.10.2010 год. на министъра на околната среда и водите. Изискванията за наличие на съоръжения за съхранение на оборски тор съгласно Част III, раздел А, са задължителни за зеделските стопани от 31 декември 2010 г.

Програмата от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от зеделски източници в уязвимите зони се отнася за всички нитратно уязвими зони на територията на Република България.

Програмата от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от зеделски източници в уязвимите зони се прилага за периода от 1 януари 2011 г. до 31 декември 2014 г.

Стопани, които отглеждат пасищно застрашени от изчезване местни породи животни, съгласно Наредба № 11 от 6 април 2009 г. за условията и реда за прилагане на мярка 214 "Агроекологични плащания" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г., прилагат настоящата програма от мерки доброволно.

Ако се установи, че предвидените мерки не са достатъчни за опазване на водите от замърсяване, министърът на околната среда и водите може да утвърди допълнителни мерки или по-строги условия.

За целите на настоящата програма:

Оборски тор е органичен тор, формиран от твърдия и течния торов отпад, отделен от добитъка, който може да бъде и смесен със сламената постелка на добитъка; включително и в преработен вид

Течната фракция на оборски тор се получава след разделяне на течния оборски тор с разделително съоръжение (дъгово сито и др.);

Течният оборски тор е смес от твърдите извержения, урината и водите, използвани за технологични и санитарни нужди.

I. ОБЩИ МЕРКИ ПРИ УПОТРЕБА НА АЗОТСЪДЪРЖАЩИ ТОРОВЕ (ОРГАНИЧНИ И МИНЕРАЛНИ/НЕОРГАНИЧНИ)

1. Да не се внасят азотсъдържащи торове (органични и минерални/неорганични) при полски култури в следните периоди:

1.1. **от 15 ноември до 31 януари за Южна България** (области Благоевград, Бургас, Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Сливен, Смолян, Стара Загора, Хасково и Ямбол).

1.2. **от 1 ноември до 31 януари за Северна България** (области Варна, Враца, Велико Търново, Видин, Габрово, Добрич, Ловеч, Монтана, Плевен, Разград, Русе, Силистра, Търговище и Шумен).

1.3. **от 1 ноември до 15 февруари** на свободни площи и площи, заети с трайни култури.

1.4. **от 15 ноември до 15 февруари** при създаване на нови овощни насаждения. При тях по изключение се допуска внасяне на оборски тор до 15 ноември.

2. Азотсъдържащите (органични и минерални/неорганични) торове да се разпределят равномерно върху почвата, със специализирана техника.

3. Да не се внася пресен оборски тор. Твърдият оборски тор да се съхранява при обикновени условия най-малко 6 месеца преди внасянето му в почвата. Когато оборският тор се използва за получаването на биогаз, посоченият срок може да бъде и по-кратък. Течният оборски тор да се съхранява поне 4 месеца, преди да бъде внесен.

4. Органичните торове да се заорават в почвата непосредствено след разпръскването върху почвената повърхност, с подходяща почвообработваща техника..

5. За да се избегне риска от излишък на нитрати в растенията и почвата:

а) при всички култури, количеството внесени азотни съединения от органичен тор през годината не трябва да надвишава 17 кг азот на декар;

б) нормите за торене с азот се определят след извършване на агрохимичен анализ на почвата, а в случай че не е направен анализ се използват препоръките за „Примерни максимални норми за торене с минерални торове на някои култури в килограми активно вещество на декар при средно запасени почви" посочени в таблица №1 в) препоръките за торене се изготвят на базата на баланс между необходимото количество азот за развитието на културите и азота, който може да бъде доставен на културите от почвата и чрез наторяване, като се вземе предвид:

- количеството азот, съдържащо се в почвата преди засаждане/засяване;

- количествата азот, постъпващи от минерализация на органичното вещество;

- внесените в почвата азотни съединения от органични торове;

- внесените в почвата азотни съединения от

минерални торове;

- внесените в почвата азотни съединения чрез поливната вода;

- внесените в почвата азотни съединения чрез валежи и атмосферни отлагания.

При внасяне на повече от 12 кг активно вещество азот от минерален тор на декар, торовата норма да се разделя на две - до 1/3 от нормата да се внася предсеитбено или преди засаждането, а разликата от нормата да се оставя за подхранване.

7. На почви с лек механичен състав (песъчливи почви), азотната норма да се разделя на две или три части, за да се избегне просмукването на нитрати в по-долните почвени слоеве и попадането им в плитките подземни води.

8. Да не се тори с азотсъдържащи торове на напълно замръзнала почва, както и на почва, изцяло или отчасти покрита със снежна покривка

9. Да не се внасят азотсъдържащи торове по време на валежи и след това, докато почвата е преовлажнена.

10. Да не се внасят азотсъдържащи торове на естествено преовлажнени почви и на наводнени почви (с изключение на оризища).

При авиационно разпръскване на минералните торове, да се поставят наземни ориентири и да се отчита силата на вятъра най-добре е разпръскването да се извършва при тихо време.

12. При равнинни терени, да не се използват азотсъдържащи торове край повърхностни водни обекти (реки, потоци, канали, езера, язовири, море и др.), на разстояние, по-малко от 5 м.

13. При равнинни терени, когато се извършва внасяне на течен оборски тор или се извършва поливка с разтворен във вода оборски тор на зеленчукови и други култури, разстоянието до повърхностни водни обекти (реки, потоци, канали, езера, язовири, море и др.) да бъде не по-малко от 5 м. В случаите на използване на течната фракция на оборския тор на равнинни терени, отстоянието до водните басейни да не е по-малко от 10 м.

14. Да не се допуска замърсяване на околната среда при товарене, транспорт и употреба на органични торове. Течният оборски тор да се транспортира в затворени цистерни. Твърдият оборски тор да се транспортира и товари по начин, който изключва замърсяване на околната среда. За целта може да се използва специализирана техника за товарене, транспорт и внасяне на оборски тор.

15. Резервоарите, цистерните и тръбопроводите за течен тор да се поддържат изправни с оглед предотвратяване на течове.

II. ДОПЪЛНИТЕЛНИ МЕРКИ ПРИ УПОТРЕБА НА АЗОТСЪДЪРЖАЩИ ТОРОВЕ (ОРГАНИЧНИ И МИНЕРАЛНИ / НЕОРГАНИЧНИ) НА ТЕРЕНИ С НАКЛОН, ПО-ГОЛЯМ ОТ 6°

1. Обработката на почвата да се извършва контурно (по хоризонталите), или напречно на склона. За целта може да се използва специализирана техника

за обработка и внасяне на оборски тор на наклонени терени.

2. При създаване на трайни насаждения, редовете да се ориентират в посока на хоризонталите на склона и междуредията да се затревяват.

3. За да се предотврати изнасяне на хранителни вещества по склона, торовата норма да се разделя на две - до 1/3 от нормата да се внася предсеитбено или преди засаждането, а останалото количество да се оставя за подхранване по време на вегетацията.

4. Да не се извършва торене с минерални азотсъдържащи торове, течен оборски тор и поливка с разтворен във вода оборски тор, на разстояние, по-малко от 10 м от повърхностни водни обекти (реки, потоци, канали, езера, язовири, море и др.).

5. Да не се извършва торене на площи с наклон, по-голям от 12°, ако разстоянието до повърхностни водни обекти (реки, потоци, канали, езера, язовири, море и др.) е по-малко от 50 м. Мярката може да не се прилага само при рекултивация на нарушени терени и подобряване на слабопродуктивни земи, съгласно Наредба № 26 за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт (*обн., ДВ, бр. 89 от 22.10.1996 г., изм. ДВ, бр.30 от 2002г.*).

III. МЕРКИ ПРИ СЪХРАНЕНИЕ НА АЗОТСЪДЪРЖАЩИ ТОРОВЕ (ОРГАНИЧНИ И МИНЕРАЛНИ/НЕОРГАНИЧНИ)

A. СЪХРАНЕНИЕ НА ОБОРСКИ ТОР И СИЛАЖ Съхранение на оборски тор

1. В зависимост от вида и броя на животните и наличието на земеделска земя, в стопанствата се изграждат следните видове съоръжения за съхранение на произведения оборски тор:

1.1. торова площадка с непропусклива основа и непозволяваща изтичане на течната фракция, при наличие на:

- 1 или 2 условни животински единици;

- от 3 до 5 условни животински единици, когато стопанинът ползва земя, върху която да оползотвори тора, при спазване на изискванията за влагане на не повече от 17 кг азот на декар годишно.

1.2. отделни съоръжения за съхранение на различните фракции оборски тор (твърд и течен) при наличие на повече от 5 условни животински единици и прилагане на технологии, свързани с разделяне на течния оборски тор на фракции, когато стопанинът ползва земя, върху която да оползотвори тора, при спазване на изискванията за влагане на не повече от 17 кг азот на декар годишно.

1.3. отделни съоръжения за съхранение на

различните фракции оборски тор (твърд и течен) при наличие на повече от 5 условни животински единици и прилагане на технологии, свързани с разделяне на течния оборски тор на фракции и договор за оползотворяване на оборския тор, когато стопанинът не стопанисва земя.

2. При изграждане на съоръженията да се вземат предвид редица фактори, като броя на отглежданите животни, вида им, технологията на отглеждане, продължителността на периода на съхраняване (в зависимост от начина на отглеждане на животните-пасищно или оборно) и количеството на използвания постелъчен материал.

3. Съоръжението за съхранение на твърд и течен оборски тор се изгражда с водоустойчиво дъно, по начин, който да не позволява проникване в почвата или замърсяване на водоизточниците. Покритието на съоръжението трябва да бъде непроницаемо. Съоръженията се проверяват редовно и при необходимост се предприемат незабавни действия.

4. Капацитетът на съоръженията трябва да бъде достатъчен за съхранение на оборския тор, както следва:

4.1. на твърдият оборски тор най-малко:

- 4 месеца при пасищно отглеждане на животни,

- 6 месеца при оборно отглеждане на животни,

4.2. течният оборски тор да се използва след съхраняване в продължение на най-малко 4 месеца, като се отчете и продължителността на периода на забрана за ползване на азотсъдържащи торове

Да не се изграждат нови съоръжения за съхранение на твърд или течен оборски тор в близост до повърхностни водни обекти (реки, потоци, канали, езера, язовири, море и др.) на разстояние по-малко от **20 м**.

6. Да не се съхраняват торове върху терени с наклон, по-голям от 6° , на разстояние, по-малко от **20 м** до водни обекти.

7. При съхранение, товарене и транспорт на тора да се вземат всички необходими мерки за недопускане на замърсяване на околната среда.

Съхранение на силаж и отпадни води от силаж

1. Отпадните води от силажите да се събират и съхраняват в резервоар или цистерна с водонепропускливи подове и стени. Това изисква наличието на водонепропускливи канали, които да позволяват отвеждането на силажните отпадни води. Резервоарът или цистерната и каналите трябва да са изградени по начин, който да не позволява просмукване в почвата или замърсяване на естествените водоизточници.

2. Силажът, получен от полуизсъхнала трева и балиран в найлонови опаковки, да се съхранява най-малко на **20 м** от повърхностни водни обекти (реки, потоци, канали, езера, язовири, море и др.).

3. При съхранение на тревни фуражи без найлонови опаковки, негодният или неизползваният силаж да се изгребва, заедно със засегнатия почвен слой от 5 см и да се транспортира до подходящо място за компостиране/съхраняване като органичен тор

Б. СЪХРАНЕНИЕ НА МИНЕРАЛНИ/НЕОРГАНИЧНИ ТОРОВЕ

1. Минералните (неорганичните) торове да се съхраняват в специализирани складови помещения, изградени и оборудвани съгласно инструкциите за противопожарна безопасност.

2. В специализираното складово помещение насипните и опакованите торове се съхраняват разделно. На всеки вид тор да се поставя табелка с надпис.

3. Да не се допуска плътно нареждане на фигурите с опаковани торове до стените на складовото помещение. Отстоянието трябва да е най-малко 25 см. Амониевата селитра се складира на фигури на височина не повече от 10 реда.

4. Амониевата селитра да се съхранява само в опаковано състояние.

5. Други насипни торове (калиеви, фосфорни) да се съхраняват на купчини под различна форма, но да не се допуска смесване.

6. При липса на специална складова база, минералните торове да се съхраняват под навеси или складови помещения, пригодени за съхранение, които трябва да разполагат с:

- водонепропускливи покриви и подове;

- канавки за безопасно отвеждане на водата.

7. Не се допуска съхранението на насипни минерални (неорганични) торове на открити площадки.

8. При съхранение на минералните/неорганичните торове да се вземат всички необходими мерки за предотвратяване на замърсяване на околната среда.



Някои важни особености при подготовката на документите по мярка 141 „Подпомагане на полупазарни стопанства в процес на реструктуриране”

Преди да подаде документи за изготвяне на заявление и бизнес план в териториалния областен офис на Националната служба за съвети в земеделието по мярка 141 “Подпомагане на полупазарни стопанства в процес на реструктуриране”, земеделският производител трябва внимателно да подготви своите документи за кандидатстване.

По отношение на анкетната карта за регистрация като земеделски производител съгласно Наредба № 3 / 1999 година :

На първо място следва да не пропуска срока за пререгистрацията си в качество на земеделски производител, който съгласно посочената Наредба е от 01 октомври до 28 февруари, т. е. началото му съвпада с началото на стопанската година.

На второ място в таблицата, където се посочват отделните земеделски парцели и имоти следва да обърне внимание, че там се посочва само използваната за земеделски цели площ, а не цялата площ на имота. Това особено важи за дворни места, където има застроени площи, като застроената площ се изключва, тъй като не се използва за земеделски цели.

На трето място общата използвана земеделска площ (общата площ на земеделските култури) посочени в таблицата за видовете култури трябва да съвпада с общата използвана за земеделски цели площ, посочена по-горе.

На четвърто място, много внимателно трябва да бъдат посочени видовете култури, които отглежда през съответната стопанска година земеделският производител. Площите с различните видове култури и броя на животните следва да показват необходимия икономически размер на стопанството, а именно между 1 и 4 икономически единици.

На пето място, много внимателно трябва да бъдат разпределени културите в отделните редове и колони в зависимост от срока за засяване (засаждане). Например, ако земеделският стопанин се регистрира като такъв през февруари, то площите с есенници ”

трябва да бъдат в колоната „засети/засадени площи”, площите с пролетници и зеленчуци ще бъдат в колона „намерения за засети/засадени площи

На шесто място, ако фермерът отглежда втори или междинни култури, същите трябва да бъдат записани в съответната колона за „втори/междинни култури”. При отглеждането на градински домати, градински краставици и градински пипер като основни култури, обикновено междинни са градинските салати, лук, чесън и др

По отношение на документите за ползване на земята :

Ако земеделският производител ползва земи под наем или аренда, следва да се обърне внимание, че срока на валидност за минималния изискуем размер на земята от 10 или 5 декара, трябва да бъде най-малко 5 години считано от датата на подаване на заявлението. Поради факта, че обикновено договора за наем се сключва преди подаването на заявлението препоръчваме договора да има валидност поне 6 години, за да има необходимата валидност.

Договора за наем или аренда следва да има три регистрации (заверки) пред нотариус, в службата по вписванията, в Общинската служба „Земеделие”, за което експертите последната издават талон за регистрация.

Скиците на имотите, които придружават документите за ползването на имотите трябва да са актуални, т. е. да не са изтекли 6 месеца от датата на издаването им. Ако са изтекли, скиците трябва да се презаверят в случай, че няма промени в границите и съседите на имотите или да се изготвят нови скици в случай, че има такава промяна. Ако имотът е в регулация скицата се издава (презаверява) от съответната община, а ако е извън регулация от съответната Общинска служба „Земеделие”.

За минималния изискуем размер на земята в стопанството от 10 или 5 декара, земеделският стопанин има възможност да представи копие от нотариално заверен и/или регистриран в съответната общинска служба „Земеделие” документ за ползване през настоящата стопанска година на

Земеделската земя, която се взема в предвид при определяне на изисквания минимален размер, в случай че стопанинът ползва земя различна от тази за която има документи за ползване. За да може да направи това обаче, земеделският производител трябва да участва в споразумението за разпределяне и ползване на имотите в даденото землище. Сключването на споразуменията започва през пролетта и се издава специална заповед на директора на ОД „Земеделие“ за всяко землище.

По отношение на животновъдния обект и животните отглеждани в него:

Земеделският стопанин трябва да има документи за ползването на животновъдния обект, като същият може да е документ за собственост или за наем. Срокът на договора за наем трябва да покрива срока, за който животновъдните помещения ще бъдат използвани за производствени цели съгласно бизнес плана, а не задължително за целия период на бизнес плана. Броят на животните по документи като: опис, паспорти (ако се изискват), ветеринарен дневник (ако се изисква) и др. трябва да съответства на броя на животните по анкетна карта за регистрация като земеделски производител съгласно Наредба 3 / 1999 година.

По отношение на заявената по Схемата за единно плащане на площ земя (СЕПП) и декларираните във ветеринарно-информационната система животни (ВетИС)

Целесъобразно е заявената земя по СЕПП като площи и култури да отговаря на регистрираните в анкетната карта като земеделски производител или разликата да е не повече от 3 %. Същото важи и за регистрираните животни като вид и брой. Ако все пак има различия може да се представи писмена обосновка за различията, но същата трябва да е придружена с мотивирани писмени доказателства за различията.

За повече информация можете да се обръщате към експертите в офиса на НССЗ на адрес: Стара Загора, бул. "Цар Симеон Велики" 108, ет. 10, стаи 7 и 8, тел. 042 601-903 0885 85-90-20, e-mail: stara_zagora.m@naas.government.bg

Хранене на лактиращи овце

Продължителността на лактацията при овцете, отглеждани в нашата страна варира в доста широки граници от 4-5 до 7-8 месеца и зависи предимно от породата, индивидуалните особености и не на последно място от храненето на животните. Тъй като по време на лактацията натоварването на организма е много голямо, то храненето на овцете през този период трябва да бъде организирано така, че да обезпечи:

- ✎ Получаване на по-голямо количество мляко;
- ✎ Запазване телесното състояние на животните;
- ✎ Нормален растеж на вълната.

При храненето през лактацията трябва да се има в предвид, че нуждите на овцете от енергия и хранителни вещества през *първите 2-3 месеца* са значително по-големи, отколкото през бременността. Това налага повишаване на количеството и разнообразието на изхранваните фуражи. Млечността на близилите овце е с около 20-30% по-висока, отколкото на овцете с едно агне, поради което и нуждите им от храна са по-високи. Това изисква още след оагването, тези овце да бъдат отделени в индивидуални боксове и храненето им да бъде на по-високо ниво.

Храненето на овцете през първите дни след оагването има много голямо значение. След оагването, овцете се поставят в боксове, застлани със суха слама и скоро след това им се предоставя чиста затоплена вода за пиене. През първите дни **основният фураж в дажбата** на овцете е *доброкачественото люцерново или ливадно сено*, което се дава на воля. Освен сеното се дава и около 500-600 гр. *концентриран фураж*, на два пъти през деня.

През следващите дни концентрирания фураж се увеличава с по 50-100 гр., до достигане 700-800 гр. в **края на първата седмица**. По-късно количеството на изхранвания концентриран фураж може да бъде увеличено или намалено, като това се определя индивидуално и зависи от млечността

Най-подходящите концентрирани фуражи са *царевичата, ечемикът, овесът, пшеничните трици и богатите на белтъчини слънчогледов, соев, памуков шрот, грах, фий, соя* и др. Посочените фуражи могат да се дават на овцете поотделно или смлени, под формата на концентрирана смеска.

При наличието на *царевичен силаж* изхранването му в намалени количества /1 кг/ може да започне **от 4-5 ден след оагването**, като се увеличава постепенно, за да достигне до пълна дажба /около 3 кг/ към **10-15 ден**. Увеличаването на силажа става за сметка на *сеното*, което след 15-я ден трябва да участва в дажбата в *количество 1-1,5 кг*.

След 15-я ден в дажбата на лактиращите овце могат да се включат и следните *сочни фуражи*: крѐмно цвекло, цвеклови резанки, картофи, тикви и др. средно по *2-3 кг дневно*. Тези фуражи се приемат с голям апетит от овцете, стимулират млечността и подобряват храносмилането и усвояването на другите фуражи. При липса или недостиг на сено, то може да бъде заменено отчасти с *груби фуражи*, като слама, плява или царевичак, в количество *0,5-1 кг дневно*.

През втората половина на лактацията /обхваща периода след 2-я месец/, нуждите на овцете от хранителни вещества намаляват с 20-25%, тъй като и млечността им намалява. Този период съвпада с месеците март, април и май, а при някои продължава през юни и юли. Храненето на овцете през **март-април** е свързано с постепенно преминаване от *оборен къ м п а с и щ е н р е ж и м* на отглеждане. *Концентрирания фураж* се намалява на *300-400 гр.*, но при овцете поддържащи висока млечност, количеството му се запазва над 500 гр. Освен концентрирания фураж, най-подходящи за този период са *грубите фуражи* - царевичак или слама /от житни или бобови/ - *0,5-1 кг* и намалени количества *силаж*/ при наличност/ - *1-1,5 кг*. *Пасищната трева* постепенно се увеличава за сметка на посочените обемисти фуражи, като *края на април* началото на май овцете преминават *изцяло на паша*. При *недостиг* на пасищна трева могат да се изхранват *окосени зелени фуражи*/ люцерна, детелина и др./ - по *2-3 кг дневно*. Тъй като през този период, както пасищната трева, така и зелените фуражи са с по-ниско съдържание на сухо вещество, то може да се набави чрез малки количества *груби фуражи 0,5 кг*.

Осъществяването на пълноценно и балансирано хранене през лактацията, гарантира добро телесно състояние на овцете и получаване на повече мляко.

Нели Димова, зооинженер
в Офис Стара Загора



КАЛЕНДАР НА ЗЕМЕДЕЛЕЦА - МЕСЕЦ АПРИЛ

Календар на земеделеца - месец април

овощарство

Приключва резитбата на по късно развиващите се овощни видове. Започва интензивна растителна защита. В зависимост от развитието на овощните видове и вредителите по тях се провеждат предцъфтежни, цъфтежни и следцъфтежни третириания. Първите вегетационни третириания при овощните видове имат изкореняващ заразата характер. Целта е да не се позволи масово развитие болестите и неприятелите. Започват обработките на почвата за унищожаване на плевелите.

Малини- през този месец се появява малиновия бръмбар, вреди ларвата и възрастното и затова борбата срещу тях трябва да е навременна. Бръмбарите нагриват цветовете, плодника, нередко и листата. Пръскане- 0,1% Севин.

Ябълки- започва нападение от брашнеста мана и струпяване. Използвайте фунгициди с едновременно действие: Анвил 5СК- 0,06%, Систан12Е- 0,06%, Топаз-Ц75ВП- 0,15%.

Череша и вишна- след прецъфтяване на пръскайте срещу болестта Бяла ръжда-препарати: Силит40СК- 0,15%, Байкор300ЕК- 0,1%.

Ако забележите по кората на дърветата клей, отстранете го до здраво и намажете раните с овощарска замазка.

Ягоди- време е за пролетно засаждане: разстоянието между редовете да бъде 30-40 см, а между растенията-15-20см.

в зеленчуковата градина

Пипер- разстояние на засаждане: ако са по едно коренче на 15см едно от друго, когато са по две- на разстояние 20-25см.

Патладжан- в южните райони на областта можете да засадите ранния разсад от патладжан, разстоянията между редовете са 50-70см, а вътре в реда-50-60см.

Лук- влажното време благоприятства появата на болестта Мана. Третирайте профилактично с Пероцин75Б- 0,3%. Ако се

появят жълтеникави петна по листата, се пръска с Ридомил цинеб72ВП- 0,25%.

Домати ранни срок на засаждане 17-30 април

ср.ранни 25.04-15.05




Краставици 25.04-10.05

Продължават грижите за разсадите. Към края на месеца започва изнасянето им на открито. Растенията се закаляват и няколко дни преди засаждането се третира профилактично.

в лозята

Трябва да сте приключили с резитбата на лозята. Ако не сте извършили пролетната обработка и внасянето на торове, редно е тези дни да приключите с това агротехническо мероприятие. Подхранва се с бързо усвояващи се комбинирани торове. Започват растителнозащитни мероприятия срещу по рано развитите се болести, неприятели и плевели. Започват първите обработки на почвата и унищожаването на поникналите плевели.

Приключват следните мероприятия:

-  засаждане на новите лозя
-  торене
-  изораване и окопаване

Вкореняват се облагородените стратифицирани лози при температура на почвата 10-12 градуса

Пръскане - При установяване на нападение от гъсеници на **пъстриянката** / 1-2 гъсеници на лоза/ се провежда пръскане с препаратите Севин 0.25% или Вотексит 0.2%. Пръскането може да се повтори след 10-12 дни

Възможно е нападение и от гъсениците на **лозовата педомерка**, които повреждат пъпките, като изгриват вътрешността им. Пръска се със същите препарати, както при пъстриянката.

полеводство

Извършва се подготовка на почвата и сеитба на по топлолюбивите полски култури.

Ориз срок на сеитба 20.04-20.05

Памук срок на сеитба 20.04-05.05

Царевица срок на сеитба 10.4-30.04

- **Фъстъци** срок на сеитба - 10.04-30.04
Започва третирането с хербициди при пшеницата и ечемика според плевелите и фазата на развитие със съответните хербициди. Извършва се редовно наблюдение на посевите.

В цветната леха

Трябва да засеете тревните смеси- за 1 квадратен метър са необходими от 40-60 грама семена.

Времето е подходящо за засаждане на храстовидни и високостъблени рози- следете цветята за развитието на листните въшки, ако откриете неприятеля- напръскайте с Пиримор25ВГ-0,1%.



Изискванията към фермите за преминаване от II, III -а в I -а група

В момента тече последния гратисен период за реструктуриране на животновъдните ферми, който изтича на 31.12.2013-а година.

Изискванията на Европейската комисия са по отношение на сградите и оборудването в животновъдните ферми, в които се произвежда краве мляко.

I. Общи ветеринарно медицински и зоохиgienни изисквания, на които трябва да отговарят животновъдните обекти за отглеждане на селскостопански животни :

1. Теренът , върху който се изграждат, да има наклон от най-малко 1% и да е на поне 2 метра над нивото на подпочвените води, освен в случаите на изградени дренажни съоръжения.

2. Минималните разстояния между два животновъдни обекта са както следва:
между две говедовъдни ферми 15 метра, измерени от сграда до сграда за отглеждане на животни

между говедовъдна и ферма за отглеждане на друг вид животни 100 метра, измерени от оградите на обектите

Допуска се разширение на обектите и сградите за отглеждане на животни без да се нарушават горепосочените изисквания за разстояния между обектите.

3. Да са достатъчно отдалечени от индустриални предприятия, които отделят в атмосферата високи концентрации на вредни за здравето на животните вещества.

4. Да отговарят на изискванията на нормативните документи за защита и хуманно отношение към селскостопанските животни.

Да са снабдени с питейна вода (може и от собствен водоизточник), която отговаря на изискванията на Наредба № 9 от 2001г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели.

6. Да имат един единствен вход/изход за обекта и да разполагат със:
стая за охрана и регистрация на посетителите /не се отнася за обекти, в които се отглеждат до 5 животински единици/;

дезинфекционна площадка за транспортни средства и животни с дължина най-малко 7 метра и дълбочина не по-малка от 0,3 метра /не се отнася за обекти, в които се отглеждат до 5 животински единици/;

дезинфекционна пътека за хора с дължина минимум 0,8 метра и умивалник с отделения за измиване и за дезинфекция на ръцете.

7. Да имат постоянна ограда с височина най-малко 1,5 метра, с цел осигуряване безопасността на обекта и здравния статус на животните.

8. Да разполагат със съоръжения за дезинфекция на транспортни средства и хора /не се отнася за обекти, в които се отглеждат до 5 животински единици/.

9. Да са изградени по начин, който не позволява свободния достъп на животни и хора.

10. Да има поставен контейнер за съхранение на специфично рисковите материали, който има надпис „СРМ”, и се използва само за такива материали, отделени при клане на животни за собствена консумация.

Изискването е съгласно Регламент (ЕО) № 999/2001г. на Европейския парламент и на Съвета от 22.05.2001г. относно определяне на правила за превенция, контрол и ликвидиране на трансмисивни спонгиозни енцефалопатии.

11. Да имат обособено място за съхранение на трупове на умрели животни, което да е оградено така, че да няма достъп до него на други животни.

12. В животновъдните обекти, независимо дали са промишлени или фамилни ферми, могат да се отглеждат само животни от един и същ вид. Изключение правят обектите за отглеждане на говеда и биволи и обектите за отглеждане на овце и кози.

II. Специални ветеринарномедицински и зоохигиенни изисквания, на които трябва да отговарят животновъдните обекти за отглеждане на селскостопански животни:

Животновъдните обекти за отглеждане на говеда и биволи трябва да отговарят на следните изисквания:

1. При отглеждане на телета, юници за разплод и крави за мляко трябва да са

осигурени условия за движение на животните.

2. Да имат отделни помещения за животните от различни технологични групи или обособени в тях зони.

3. По отношение на доенето на мляко да са оборудвани със:

съоръжения за добив на мляко;

помещения за измиване, дезинфекция и съхранение на съоръженията за доене (когато няма монтиран централен млекопровод или изградена доилна зала); помещение, оборудвано със съоръжения за съхранение на млякото до предаване за преработка, които отговарят на ветеринарно-санитарните и хигиенни изисквания при добива на сурово мляко.

4. Да осигуряват подходящи условия за ветеринарномедицинско обслужване и стационарно лечение на животните /не се отнася за обектите за отглеждане на биволи/.

5. Да имат обособени родилни боксове или отделно родилно помещение, като при биволите вместо родилни боксове се обособяват легла с повдигнат под и обратен наклон в помещението, в което се отглеждат.

6. Да разполагат с навеси или площадки за открито отглеждане на телета и малачета, които отговарят на нормативната уредба за минималните изисквания за защита и хуманно отношение при отглеждане на телета.

7. Да имат обособено място за обеззаразяване и временно съхранение на тор, съобразено с капацитета на животновъдния обект.

8. Да имат добра естествена вентилация или вентилационна система, която осигурява оптимален микроклимат за съответната категория животни.

Конкретните параметри на всички специфични изисквания към жизнената среда за говеда и биволи са отразени в Приложение № 2 на Наредба № 44 от 20.04.2006г.

Разпоредбите на Наредба № 44 от 20.04.2006г. не се прилагат за обекти на физически лица, в които се отглеждат за лични нужди до три едри преживни животни и приплодите им до едногодишна възраст.

III. Критерии за категоризиране на фермите за производство на сурово краве мляко.

Всички ферми за производство на

сурово краве мляко, които са регистрирани по реда на чл.51 от Закона за ветеринарномедицинската дейност, съгласно Наредба № 4 от 19.02.2008г. за специфичните изисквания при производството, съхранението и транспортирането на сурово краве мляко и изискванията за търговия и пускане на пазара на мляко и млечни продукти, се категоризират в три групи:

1. Първа група обхваща фермите, които:

отговарят на ветеринарномедицинските и зоохигиенни изисквания за сградов фонд и оборудване, съгласно Наредба № 44 от 20.04.2006 г.;

произвеждат сурово краве мляко с общ брой микроорганизми (ОБМ) до 100 000/мл и общ брой соматични клетки (ОБСК) до 400 000/мл съгласно Регламент 853/2004/ЕС; задължително разполагат с помещение за съхранение на млякото, регистрирано по Закона за храните.

2. Втора група обхваща фермите, които:

отговарят на ветеринарномедицинските и зоохигиенни изисквания за сградов фонд и оборудване, съгласно Наредба № 44 от 20.04.2006 г.;

произвеждат сурово краве мляко с ОБМ над 100 000/мл и ОБСК над 400 000/мл.

3. Трета група обхваща фермите, които:

не отговарят на ветеринарномедицинските и зоохигиенни изисквания за сградов фонд и оборудване, съгласно Наредба № 44 от 20.04.2006 г.;

произвеждат сурово краве мляко с ОБМ над 100 000/мл и ОБСК над 400 000/мл.

По сега действащата Наредба № 4 от 19.02.2008 г. фермите от трета група се привеждат в съответствие с изискванията на Наредба № 44 от 20.04.2006 г. за сградов фонд и оборудване в срок до 31.12.2011 г. След изтичане на този срок не се разрешава продажба на мляко, добивано в неприведени в съответствие ферми. По същата Наредба № 4 от 19.02.2008 г. фермите от втора и трета група в срок до 31.12.2011г трябва да започнат да произвеждат сурово краве мляко с ОБМ до 100 000/мл и ОБСК до 400 000/мл. Неотговарящото на тези изисквания сурово краве мляко, след този срок се забранява за изкупуване и преработка.

IV. Изисквания за съхранение на сурово краве мляко.

1. Суровото краве мляко се съхранява в: млекосъбирателни пунктове (МСП). В

МСП се съхранява само мляко, произведено във ферми от втора и трета група;

помещения за съхранение на мляко (ПСМ) към фермите, които помещения са регистрирани по реда на Закона за храните. Такива ПСМ могат да се изграждат към всяка ферма с най-малко 5 дойни животни. В ПСМ не може да се приема мляко, произведено в други ферми.

2. Забранява се предаването на сурово краве мляко в МСП и за преработка в млекопреработвателните предприятия до изтичане на карантинните срокове на антибиотиците, с които са третирани животните, от които е добито.

Подбор на материалите,
предпечатна подготовка
Гл.експерт В.Стоянов
Април 2012 г.

